

COMUNICATO n. 3643 del 03/12/2025

Moggioli Haus hatt offegetânt soine türn in pürgar zo zoaga 'z puach "Demokratzia in Südtiról un in Trentino"

Autonomì un demokratzia in Erta von Euregio ka Tria

[Cimbroy] 'Z izta khent gezoaget in tages von erta in okasiong von lest Erta von Euregio von djar, in stòrege Moggioli haus ka Tria, 'z puach "Demokratzia in Südtiról un in Trentino" geschribet vodar Elisabeth Alber un von Günther Pallaver.

Dar treëff iz drinn in di initzitivan vo "Autonomia. Il cammino della comunità trentina" untar disan titl soinda khent gemacht ettlane kulturàln un istitutzionaln treëff innvångante kulturàl emtar, realtét von lentar un mearare laüt von provintziàl sistèm. "Z iz eppaz schümmaz soine gelànk auzolega an momént boma mittarbatet übar tème boda àgian da trentinar Autonomì pittnan blik afte euroredjong, un iz o schümma seng voll di saal – asó hatta khött dar provintziàl asesór zo macha khennen di autonomì vodar autonome Provintz vo Tria Simone Marchiori tüanante offe in treëff – Ditza iz daz djüst zil vodar autonomì: arbatn übar tème boda innvången di laüt iz eppaz gântz grüntlich. Disa iz da djüst ende von iniziatiivan bobar hãm hergerichtet haür zo macha khennen pezzar ünsar Autonomì.

Vor daz sell o in Moggioli Haus makma seng di auzlegom boda iz ummar pan trentinar Kamöündar boda redet vo toalnemung: vo disarn auzlegom makma abenemmen bia bar mang machan nemmen mearar toal di laüt in ta' vo haüt ma übarhaup in di djar boda khemmen. I gloabe azta ditza saibe grüntlich vor ünsarne lentar, azpar nèt soine guat innzovånga di laüt un übarhaup di naüing djeneratziongen aftz dise tème ristschartma azta åndre detzidarn vor üs aftz sachandar vo alle tage o" ditza hatta khött dar asesór.

In treëff hatta genump toal dar djeneral sekretardjo von Euregio Tiról-Südtiról-Trentino Matthias Fink, boda hatt o khött ke 'z iz gântz bichte innvången di laüt übar tème boda àgian alln drai in Lentar.

'Z puach redet bia ma sait gelekk azpe demokratzia in Südtiról un in Trentino. "Di demokratzia iz nèt a maschì boda geat lai alumma. 'Z soinz di laüt bodase lem bodase machan funtzionàrn. Soi qualitét darkhenntmase nã bia sèlbart ma höartze konfrontaratese pinn åndarn – balda soine di eletziongen un auz, baispil balma nemp toal in sell boda khint getânt", asó hatta khött di Alber.

Di Alber un dar Pallaver hãm analizart di eletoràln sistème un biavl laüt gian zo votara, in provintziàl Rat un di Djunta, di kamöündarn un in ruòl boda hãm di baibar in politika. Darzuar hãmsa geschribet vo referendum, saiz a livèll vo kamöündar, saiz a livèll vo provintzan. Di zboa autör soinse o augehaltet afte demokratege vornaügarung a livèll vo kamöündar, provintzan un euroredjong, khödante ke da demokratege toalnemung in Südtiról un in Trentino hatt vorlört vil. "Vor daz sell iz zait, vo haüt vort, zo tüana allz daz sell boda iz mångl zo vornaügra in sistèm" hatta khött dar Pallaver.

Dar libar mage sojn gelest vo alln von djungen o, vo da makma åhevan a politesche edukatziong un zo übarlega afte demokratzia un afte toalnemmung.

Disar trèff iz dar lest von vünf strategeschen eventte boda hãm skandirt 'z djar 2025 von Euregio, übarlegante aftz bichtege tème boda gian vodar zuarkhemmane von musee, afte djungen, afte vornaügarung, auhaltung un stòrege nàsüach" hatta khö di Elisa Bertò von Djeneràl Sekretariàtt von Euregio. 'Z djar boda khint 2026 bartnda bidar sojn åndre initziativan.

In okasiong von erta von Euregio izta khent hergerichtet in di vorhalle von Moggioli Haus an auzlegom übar dar Autonomì. Di auzlegom bart stian offe si an erta atz 9 von kristmånat in di orarie boda offe sojn di emtar, in bege Grazioli 25 ka Tria.

Foto un pildar von Euregio

Download un pildar un interviste [da](#)

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(cdt)